

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще

Европейски социален фонд

УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПО ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА

МОДУЛ 3: СЪВРЕМЕННО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ (ПРОЕКТ)

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА НА МОДУЛА

Обучението в модул 3 е насочено да разширява и задълбочава знания, умения и отношения, свързани с развитието на световното стопанство, преодоляване на енергийния проблем и оценяване на международната икономическа интеграция.. Допринася за изграждането на географски и икономически ключови компетентности на ученика и способността му, самостоятелно да аргументира, дискутира, коментира и оценява различни идеи и концепции. Да изразява критично мислене, да използва справочна литература и самостоятелно да разработва научна теза. Да формира модели на поведение за активна гражданска позиция на ученика.

Тази програма описва профилираното обучение по география и икономика в XI клас, средна степен на образование, втори гимназиален етап.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО География и икономика В XI КЛАС НА МОДУЛ 3 СЪГЛАСНО ДОИ ЗА ПП

Таблица с декомпозирани стандарти по География и икономика Модул 3

Област на компетентност	Знания, умения и отношения
География на обществото	1. Диференцира основните процеси на съвременното икономическо развитие: глобализация, регионализация и интеграция.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Сравнява различни модели на съвременното икономическо развитие в региони на света. 3. Прогнозира развитието на енергетиката в света и на големи енергийни проекти. 4. Прогнозира влиянието на високите технологии върху световното икономическо развитие. 5. Оценява международната икономическа интеграция като фактор за сближаване и за преодоляване на различията в стопанското развитие. 6. Коментира развитието на транснационални корпорации.
--	---

Таблица с декомпозирани стандарти по гражданско образование

Област на компетентност	Знания, умения и отношения
Гражданите и икономиката	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обяснява съвременните процеси и модели на икономическо развитие. 2. Осъзнава необходимостта от разрешаване на глобалния енергиен проблем и разкриването на алтернативни източници на енергия. 3. Определя мястото си и проектира бъдещето си кариерно развитие в условията на съвременното стопанство.
България, светът и глобалните проблеми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анализира и привежда примери за икономическите условия в България, ЕС и света. 2. Определя мястото на България в глобалното икономическо развитие. 3. Проектира решения на глобалните проблеми на човечеството.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще

Европейски социален фонд

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ПО ТЕМИ

Теми	Очаквани резултати	Нови понятия
<u>1. Тема Съвременни процеси на икономическо развитие</u> 1.1. – 1.2. Глобализацията и регионализацията като основни процеси на съвременното икономическо развитие 1.3. Интеграцията – висша форма на организирано сътрудничество	1.1.1.-1.2.1. Обяснява взаимното влияние и проявлението на глобализацията и регионализацията в света. 1.1.2.-1.2.2. Сравнява съвременното икономическо развитие на полюсите на световното стопанство. 1.1.3.-1.2.3. Познава макрорегионите в света и перспективите за тяхното развитие. 1.3.1. Дискутира проблемите, възникнали в резултат на съвременните процеси на развитие. 1.3.2. Анализира различни източници на географска и икономическа информация. 1.3.3. Разработва отговор на научен въпрос или решава географски казус.	Регионализация; Регионална интеграция; „икономически тигри”; „икономически дракони”; Унифициране на света.
<u>2. Тема Модели на съвременното стопанство</u> 2.1. Организация на стопанската дейност в различните модели 2.2. – 2.3. Пазарното стопанство – развитие и бъдеще	2.1.1. Обяснява съвременната обществена организация на стопанска дейност в различните икономически системи. 2.1.2. Разграничава основни икономически показатели на стопанството 2.2.1.-2.3.1. Анализира механизмите на пазарното стопанство и значението на пазарното регулиране. 2.2.2.-2.3.2. Познава „китайския модел” на икономическо развитие.	Стопански ресурси; Регулирана пазарна икономика; Средства за производство; Предмети за потребление; Специализация и коопериране на производството; производителност на труда; Паричен капитал; Инфлация;

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

	2.2.3.-2.3.3. Анализира различни източници на географска и икономическа информация. 2.2.4.-2.3.4. Разработва отговор на научен въпрос или решава географски казус.	Пазарна рецесия; Икономически инструменти на държавата – данъци и такси; Външен дълг.
<u>3. Тема Международна икономическа интеграция</u> 3.1.-3.2. Международните икономически организации – фактор за преодоляване на стопанските различия	3.1.1.-3.2.1. Определя основните потоци на стокообмен и инвестиции в света. 3.1.2.-3.2.2. Познава целите и структурата, и регионите на интеграция на важни икономически организации. 3.1.3.-3.2.3. Проучва различни източници на географска информация.	мита; безмитен внос; офшорни компании; смесени компании; фирмен мениджмънт; маркетинг; фирмено разпознаване. Световна търговска организация (СТО); Световна банка за развитие; Световен икономически форум; Международен валутен фонд; Организация за икономическо сътрудничество и развитие; Азиатско-Тихоокеанско икономическо сътрудничество(АПЕК); МЕРКОСУР.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

<p><u>4. Тема Външноикономически връзки</u></p> <p>4.1. Структура на външноикономическите връзки</p> <p>4.2. Нововъзникващите пазари – основен двигател на бъдещото икономическо развитие</p> <p>4.3. Подготовката на кадри – съвременна форма на външноикономически връзки</p>	<p>4.1.1. Познава структурата на външноикономическите връзки.</p> <p>4.1.2. Дава примери за различия във външната търговия на региони в света.</p> <p>4.2. Обяснява влиянието на нововъзникващите пазари в света.</p> <p>4.3. Дискутира световните тенденции в кариерното развитие.</p>	<p>Търговия с патенти; Кредитиране;</p> <p>Външнотърговски баланс; Валутни и валутни приходи;</p> <p>БРИК;</p> <p>Рейтингови системи; Широкопрофилно образование; МВА/Магистър бизнес администрация/.</p>
<p><u>5.Тема Динамично развитие на международния туризъм</u></p> <p>5.1. Международният туризъм – съвременна форма на стопанско развитие</p>	<p>5.1.1. Обяснява факторите, които определят международния туризъм като „туристическа индустрия”.</p> <p>5.1.2. Локализира съвременните туристически потоци в света.</p>	

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

<p><u>6. Тема Съвременно състояние и развитие на енергетиката</u></p> <p>6.1. Световна енергийна система – топливна промишленост и електропроизводство</p> <p>6.2. Атомната енергетика - фактор в световната геополитика</p>	<p>6.1.1. Познава промените в добива на горива и формирането на нови енергийни региони.</p> <p>6.1.2. Дискутира бъдещото развитие на енергетиката чрез конвенционални и алтернативни енергийни източници.</p> <p>6.1.3. Разработва отговор на научен въпрос или решава географски казус.</p> <p>6.2.1. Изказва мнение за предимствата и опасностите от развитието на ядрената енергетика.</p> <p>6.2.2. Защиатава проект за възможните решения на енергийния проблем в света.</p> <p>6.2.3 Проучва различни източници на географска информация.</p>	<p>Световно енергийно потребление; Условно гориво; Средна котировка на сорта Brent;</p> <p>Шистов газ; Зелена енергия;</p> <p>Атомен дракон.</p>
<p><u>7. Тема Големи енергийни проекти в света</u></p> <p>7.1. Електропроизводство от възобновяеми източници</p> <p>7.2. Перспективи за развитие на енергийните проекти</p>	<p>7.1.1. Познава световни проекти за електропроизводство.</p> <p>7.2.1. Коментира стратегии и политики за реализиране на съвременни енергийни проекти.</p> <p>7.2.2. Дискутира световното потребление на енергия и промените в околната среда.</p> <p>7.2.3. Представя енергиен проект на бъдещето по избор.</p> <p>7.2.4. Анализира различни източници на географски и икономическа информация.</p> <p>7.2.5. Разработва отговор на научен въпрос или решава географски казус.</p>	<p>Фотоволтаична енергия; Слънчеви топлинни централи; Офшорни вятърни проекти; Наземни вятърни инсталации; Осмотична енергия; Транспортни горива-етанол; Нефтени пясъци; Битумен нефт; Емитери на въглероден диоксид; Генерирани емисии на парникови газове.</p>

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

<p><u>8. Тема Високите технологии и световното стопанство</u></p> <p>8.1. Съвременни приложения на високите технологии в развитие на стопанството</p> <p>8.2.-8.3. Териториално разпределение на производството на високи технологии в света</p> <p>8.4. Перспективи за развитие на високите технологии като основен фактор за съвременно стопанско развитие</p>	<p>8.1.1. Проследява възникването и развитието на високите технологии.</p> <p>8.1.2. Определя стопанските отрасли с най-голяма приложимост на високите технологии.</p> <p>8.2.1.-8.3.1. Локализира водещите държави и райони на производство на високи технологии и научни изследвания.</p> <p>8.4.1. Изразява мнение за развитието на ИТ сектора.</p> <p>8.4.2. Познава успешни модели на стопанско развитие чрез прилагане на високите технологии.</p> <p>8.4.3. Проучва различни източници на географска информация.</p>	<p>Автоматизация; Роботизация; Силиконова долина; Уеб технологии; Технопарк; Мобилни технологии; Нанотехнологии; Субституция; Метални сплави; Генно инженерство; Биотехнологии. Електронно правителство.</p>
<p><u>9.Тема Транснационални корпорации</u></p> <p>9.1. Транснационалните корпорации – продукт на процеса глобализация</p> <p>9.2. Проблеми и бъдеще на ТНК</p>	<p>9.1.1. Проследява възникването, развитието и структурата на ТНК.</p> <p>9.1.2. Обяснява връзката между ТНК и информационните технологии.</p> <p>9.1.3. Очертава регионите с най-висок относителен дял на ТНК.</p> <p>9.2.1. Дискутира влиянието на ТНК върху развитието на националните стопанства.</p> <p>9.2.2. Разработва реферат за проблемите и бъдещето на избрана ТНК.</p>	<p>Монопол; Антимонопол; „домашна страна”; „страни домакини”; вътрешнофирмен обмен; дружество с ограничена отговорност; концерн; централизация на капитала; мегакорпорации; либерализация на пазарите.</p>

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще

Европейски социален фонд

ХОРАРИУМ ЗА МОДУЛА

Годишен брой часове за изучаване на модула в 11. клас – 36 часа

Допълнителни уточнения за конкретния модул.

Учебната програма насочва ученика към дейности, свързани с интерпретирането на географски и икономически знания за развитие на световното стопанство; формиране на активна гражданска позиция по основни икономически проблеми на човечеството. Поставя ученика в конкретни практически ситуации, включва го в дискусии, създава условия за работа в екип, както и за изява на личните му качества чрез разработване на географски и икономически реферати и проекти. Развива творческите търсения на ученика.

Препоръчително разпределение на часовете:

За нови знания	23 часа	60%
За преговор и обобщение	2 часа	6%
Практически дейности и дискусии	7 часа	22%
За контрол и оценка (за входно и изходно ниво, и текущ контрол)	4 часа	12%

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

ОЦЕНЯВАНЕ

Съотношение при формиране на срочна и годишна оценка:

Текущи оценки от работа в клас, участие в групови обсъждания и дискусии	20%
Текущи оценки от домашни работи	10%
Текущи оценки от практически задания в клас	20%
Оценки от работа по проект	10%
Оценка на изходно ниво	5%
Оценки от контролни и работи	30%
Оценка от входно ниво	5%

ДЕЙНОСТИ И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Ключови компетентности	Деятности, насочени към придобиване на ключови компетентности
Общуване на роден език	Самостоятелно осмисляне на основното в отделните теми; аргументира, дискутира, коментира, оценява, интерпретира, изследва, защитава, прогнозира, разработва, прилага знания и формира модели на поведение. Разкрива и обяснява причинно следствени връзки на глобалните проблеми и процеси. Изготвя модел, проект, реферат, характеризира стопанското развитие в родния край.
Математически компетентности и основни компетентности в природните науки и технологии	Обяснява и прилага математическите, статистическите и компютърни методи на географско изследване, изработва модел на вид стопанско производство, анализира различни географски, икономически и статистически източници, изработва картосхеми, картодиаграми, таблици, анализира графични и статистически материали.
Дигитална компетентност (ИКТ)	Използване на ИКТ за търсене, събиране, интерпретиране, представяне и обмен на информация, използване на мултимедия за създаване и представяне на продукти от изпълнение на конкретна задача.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

Умения за учене	Упражняване на самоконтрол при изпълняване на различни практически и дидактически задачи; изграждане на собствен стил на учене, анализиране на различни стратегии на учене между съучениците, изготвяне и представяне на разширен план конспект, коментиране на научни текстове и документи. Актуализира различна научна информация. Използва практически и теоретични знания.
Обществени и граждански компетентности	Изразява мнение, защитава собствена позиция, дискутира и оценява различни идеи и концепции за развитие на световното стопанство, ориентира се в съвременните геополитически и икономически събития, формира критично мислене. Показва умение да изслушва, анализира и сравнява различни гледни точки. Показва самостоятелност, отговорност и толерантност при участие в диалог и в дискусия и оспорване на мнение, различно от своето. Демонстрира разбиране за ролята и отговорностите на институциите и организациите, които вземат решения за развитие на стопанството в света и разрешаване на енергийната криза.
Инициативност и предприемачество	Проявява инициатива и проектира дейности, насочени към създаване на модел на бъдещо развитие на стопанството в света.
Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот	Коментира тенденциите на устойчивото развитие на света в условията на разработване на нови енергийни ресурси, предлага начини за решаване на глобалните проблеми, изследва казуси, демонстрира възможностите на високите технологии за по – целесъобразен и начин на живот.

КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ
Общуване на роден език	Български език и литература: Използва подробни практически и теоретични знания и умения за работа с различни видове текстове. Развива умения за водене на дискусия, изработва писмена и вербална аргументация на тези. Създава детайли писмени разработки (географски съобщения, реферати и др.). Използване на библиографска справка и терминологичен речник.
Общуване на чужди езици	Чуждоезиково обучение: Ползва знания от текстове с географско и икономическо съдържание, изучавани по чужд език. Използване на източници на географска информация на чужд език. Разширяване и задълбочаване на межкултурните компетентности.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

<p>Математическа компетентност и основни компетентности в обществените науки и технологиите</p>	<p><u>Математика:</u> Прилага основни математически компетентности при анализиране на статистическа информация. Демонстрира логическо и пространствено мислене. Създава , показва, използва и интерпретира модели, схеми, диаграми и икономически анализи.</p> <p><u>История и цивилизация:</u> Прилага историческия подход при проследяване на възникването и развитието на световното стопанство. Анализира в исторически аспект формирането на важни стопански структури.</p> <p><u>Технологии и предприемачество:</u> Изработва диаграми, картосхеми и статистически таблици. Дискутира възможностите за кариерно развитие в условията на съвременното стопанство. Планира и реализира проект, реферат, научно съобщение по зададени критерии.</p>
<p>Дигитална компетентност (ИКТ)</p>	<p><u>Информационни технологии:</u> Създава, обработва и съхранява графична, текстова, звукова информация и ги комбинира. Използва компютърни програми за работа с текст, графика, звук, видео, електронни таблици, презентации и тяхното комбинирание. Използва и работи с Интернет информация.</p>